

Obsah

Úvod

Poezie mezi ratiem a emotiem

I. Emotio	9
II. Ratio	11
III. Možnosti analýzy mezi ratiem a emotiem	24

První kapitola

Stručně k vývoji a teorii ruského verše

1.1 Historický náčrt od synkretických počátků po nástup ruského klasického verše	27
1.2 Ruský klasický verš: sylabotónické rozměry a postupný přechod k tónice	33
1.3 Tónický systém ruské prozódie a jeho formy	36
1.4 Teoretický exkurs	42
1.4.1 Problematika stopy a rytmická narušení sylabotóniky	42
1.4.2 Rytmus ruského sylabotónického verše	51
1.4.3 Existuje přímá souvislost mezi metrem a sémantikou?	52
1.4.4 Rým v ruské poezii: od funkce akustické k funkci sémantické	54
1.4.5 Strofa jako významný organizační prvek rytmu i kompozice	60

Druhá kapitola

Ruská poezie v kontextu poválečného socrealismu

2.1 Východiska aktuálního výzkumu	67
2.2 Zážitek Velké vlastenecké války v poezii druhé poloviny 40. let	82
2.3 Etický virtuální model ruské sovětské poezie	94
2.4 Generace hledačů pravdy	103
2.4.1 Alexandr Tvardovskij – pouť z Ruska do Ruska	104
2.4.2 Vladimir Lugovskoj – pouť stoletím	112
2.4.3 Michail Světlov – pouť k sovětskému štěstí	114
2.4.4 Pavel Antokolskij – pouť k Marxově pravdě	116

Třetí kapitola
Vývoj pluralitního modelu ruské poezie v 60.–90. letech 20. století.
Postavantgarda – Postmoderna – (Post)postmoderna

3.0 Úvod	123
3.1 Fenomén tzv. estrádní generace – počátek pluralismu ruské poezie	124
3.2 Andrej Vozněnskij: dialog mezi oficiálním uměním a jeho kritikou.	128
3.2.1 60. – 80. léta 20. století	128
3.2.2 Zmnožený subjekt v básni <i>Гойя</i> : interpretace textu napříč desetiletími	143
3.2.3 Pozdní Andrej Vozněnskij: od paraboly ke kruhu	149
3.3 Andrej Vozněnskij a Genrich Sapgir	161
3.3.1 K debatě o postmodernismu v ruské literatuře	161
3.3.2 Andrej Vozněnskij a Genrich Sapgir: východiska srovnání	172
3.3.3 Vozněnskij a Sapgir v 60. letech 20. století: <i>Эскиз поэмы</i> (1965) a <i>Старики (поэма)</i> ; 1963)	178
3.3.4 Post(post)modernistické atributy Sapgirovy poetiky	190
3.3.5 Postmodernistický klasik? Post(post)modernista! Na cestě k sobě sama, znovunalezení subjektu	199

Čtvrtá kapitola

Alexandr Semjonovič Kušner
„Poslední akméista“ a básník „světové kultury“

4.1 Úvod: poezie A. Kušnera v kontextu ruské básnické tradice	208
4.2 Funkce intertextu u A. Kušnera	216
4.2.1 Mandelštamovský intertext	218
4.3 Kušnerovy modely bytí v jeho filozofické mozaice světa od 60. do konce 80. let 20. století	222
4.3.1 Co je to báseň? „Teoretická“ poezie	222
4.3.2 Vizuální obrazy v Kušnerově poezii – inspirace světovým malířstvím	226
4.3.3 Život = poezie = příroda	227
4.3.4 Poetické „předměty“ jako součástí našeho bytí	230
4.3.5 Stesk po „světové kultuře“ – aspekt „hledání ztraceného času“	233
4.4 Nejlepší Kušnerovy básnické cykly	243

4.4.1 „Apollónský“ cyklus	243
4.4.2 Živý plot jako „iniciační práh“	246
4.4.3 Petrohradský cyklus	248
4.5 Pozdní tvorba – 90. léta	254
 Resumé	271
Резюме	277
Zusammenfassung	286
 Seznam použité sekundární literatury	295
 Jmený rejstřík	305